

Ääniä historiasta

Kirjoituskutsu Historiallisen Aikakauskirjan teemanumeroon 3/10

Meitä ympäröivällä äänimaailmalla on historiansa, mutta millainen? Millaisia – ja mitä – ovat menneisyyden äänet? Mitkä äänet ovat merkityksellisiä, mitkä hälyä?

Menneisyyden äänimaailmat ovat tutkimuskohde, johon on oikeastaan vasta hiljattain ryhdytty kiinnittämään laajempaa huomiota. Teollistumisen ja kaupungistumisen aiheuttaman äänimaiseman muutoksen historiallisia merkityksiä on meillä tarkasteltu toistaiseksi vähän. Miten tehtaan pilli, radio tai bensiinimoottori aikaa ja tilaa jäsentävinä tekijöinä ovat vaikuttaneet meihin?

Äänen mekaaninen tallentaminen on laajamittaisesti ollut mahdollista noin sadan kolmenkymmenen vuoden ajan. Tältä ajalta on tallentunut musiikkia, puhetta, radio- ja televisio-ohjelmia, yksityisten ihmisten muistelmia, elettyä nykyhetkeä. Sitä edeltävältä ajalta ihmistä ympäröivän maailman ääni on tallentunut vain kirjoitettuna, mutta joskus elävämpänä kuin mekaanisesti talletetut menneisyyden äänet.

Vaikka historiallisia muistitietoaineistoja on meillä kerätty kirjallisena yli sadan vuoden ajan ja nauhoitettukin jo puoli vuosisataa, näiden aineistojen laaja käyttö historian tutkimuksessa alkoi vasta 1990-luvulla. Erilaiset internetsivustot, kuten Yle Areena ja Youtube, ovat tuoneet palasia tästä menneisyydestä kenen tahansa ulottuville. Miten tämä on vaikuttanut käsitykseemme menneisyydestä?

Äänen tallentaminen on käynyt yhä yksinkertaisemmaksi, mutta samalla myös äänien säilyttäminen on hankaloitunut. Kaiverrettu äänilevy on säilyttänyt äänensä 130 vuotta, magneettinauhojen ikä on jo huomattavasti lyhyempi ja digitoidun äänen vielä sitäkin lyhyempi. Mikä on historiallisten äänten tulevaisuus?

Historiallinen Aikakauskirja kutsuu kirjoittamaan historian äänistä tutkimuskohteena syksyn 2010 teemanumeroonsa (HAik 3/10). Mitä ovat historian äänet? Millaisilla äänillä on merkitystä? Miten historian tutkimus kuuntelee menneisyyden ääniä? Toivomme, että termi ”historian äänet” käsitettäisiin laajasti: haastamme pohtimaan, mikä on oikeastaan historian äänimaailma ja miten siihen tulee suhtautua.

Pyydämme toimittamaan teemanumeroon suunnattujen artikkeleiden yhden sivun mittaiset abstraktit sähköpostitse toimittajille viimeistään 31.1.2010. Toimittajat valitsevat näistä numeroon tulevat artikkelit ja ilmoittavat siitä kirjoittajille 15.2.2009 mennessä. Valmiit artikkelit on lähetettävä toimitukseen 31.5.2010 mennessä, jonka jälkeen ne käsitellään julkaisun normaalissa vertaisarvioinnissa.

Ohjeet kirjoittajille <http://pro.tsv.fi/haik/ohjeet.htm>

Artikkeliehdotukset ja lisätietoja:

marko.tikka@uta.fi

pirjo.t.markkola@jyu.fi